

Vaccination mot luftvägsinfektioner

Influensa, Covid och pneumokocker

Anna Kauppi, Martin Angelin
Smittskyddsträff 16 oktober 2024

Säsongsvaccination covid-19 och influensa 2024-2025

- Årets insats startade igår 15 oktober
- Influensavaccination av sjukvårdspersonal start v 44, 28 oktober
- Allmänhet kan vaccineras mot influensa från 11 november till självkostnadspris

Samvaccination covid-19 & influensa

Personer som rekommenderas vaccination mot både covid-19 och influensa

- Alla personer som fyller 65 år i år, eller är äldre.
- Gravida oavsett ålder efter graviditetsvecka 12.

Personer över 18 år med följande riskfaktorer:

- Kronisk hjärt- och kärlsjukdom inklusive stroke.
- Kronisk lungsjukdom, såsom KOL och svår/instabil astma, andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion eller försämrad hostkraft och sekretstagnation (till exempel extrem fetma, neuromuskulära sjukdomar eller flerfunktionshinder).
- Diabetes mellitus typ 1 och 2
- Kronisk lever- eller njursvikt
- Personer med nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling, inklusive personer med Downs syndrom
- Generellt nedsatt hälsa på grund av demenssjukdom eller psykiatrisk sjukdom
- Generellt nedsatt hälsa på grund av bruk av narkotika och/eller riskbruk av alkohol

Influensavaccination rekommenderas även till

- Barn mellan 6 mån-17 år med riskfaktorer (samma riskfaktorer som för vuxna)
- Hushållskontakter till immunsupprimerade
- Hälsa- och sjukvårdspersonal som arbetar patientnära

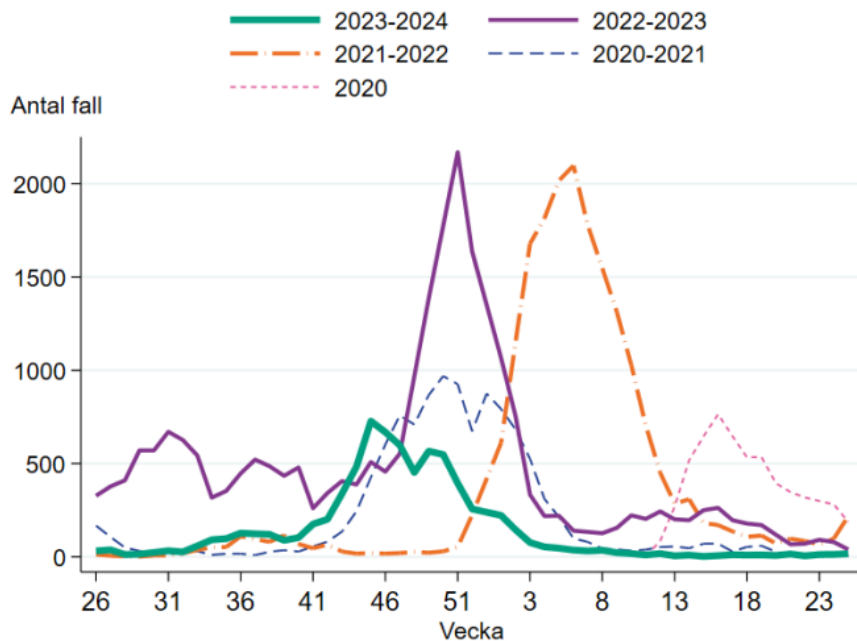
Nytt för i år

- Isolerad hypertoni inte längre en riskfaktor för covid-19
- Ingen skrivning om att covid-19 ska vara tillgängligt för andra än rekommenderade grupper
- Covid-19 vaccination av personer 18 år och äldre som inte tillhör rekommenderad grupp kan vaccineras efter läkarordination

Covid-19 säsongen 2023-2024

Bekräftade fall på särskilt boende

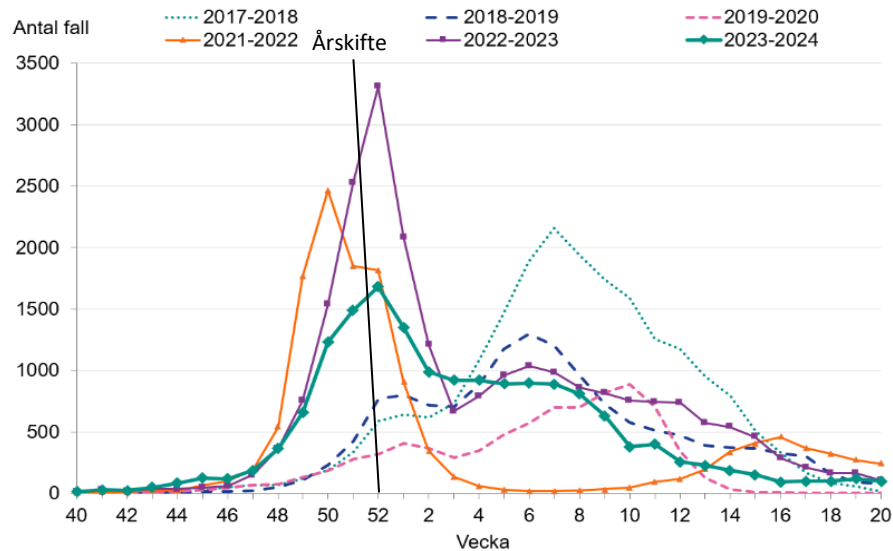
(mer jämförbar provtagning över tid)

- Tidig topp
- Många hann insjukna innan vaccinationsstart v 45
- Tydligare säsongsmönster
- Smittspridning förekommer året om

Föregående influensasäsong

Figur 1A. Antal bekräftade influensafall (alla typer) per vecka, sex säsonger. Säsongen 2020-2021 exkluderad på grund av få fall.

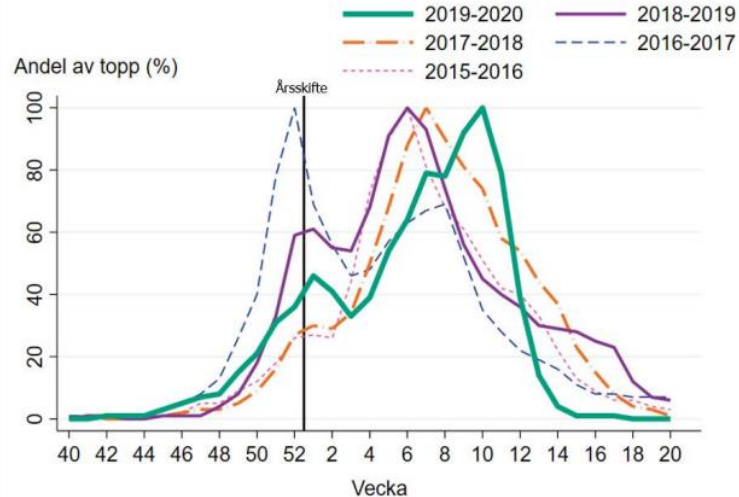

2023-2024

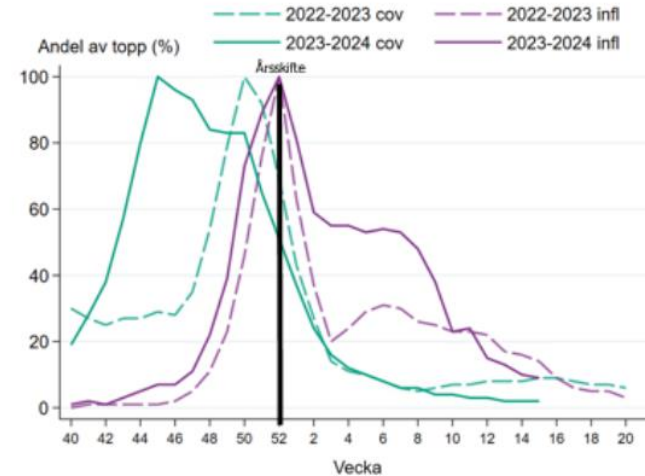
- Topp i december
- Lägre än föregående två säsonger

Säsongvariation, skifte postpandemiskt

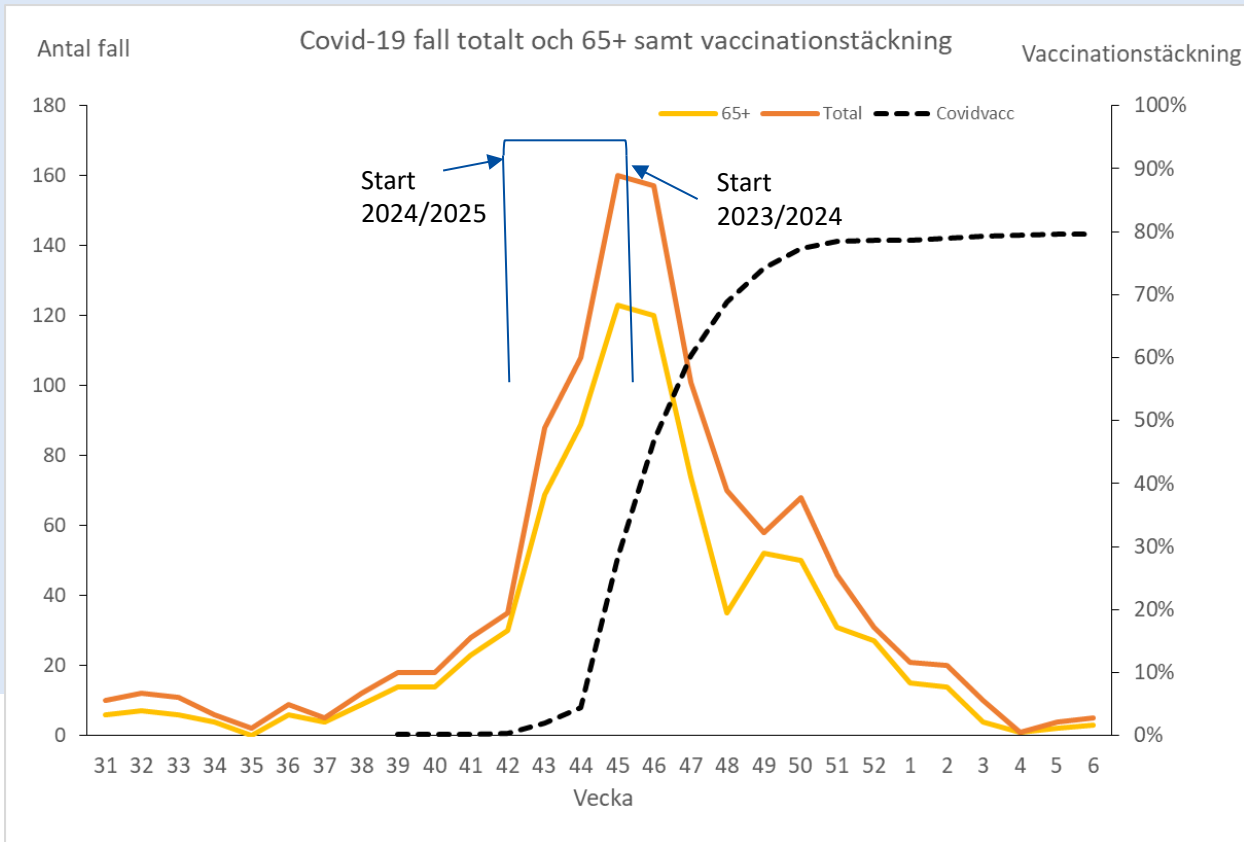
**2015-2016 till 2019-2020
(influensa)**

**2022-2023 till 2023-2024
(influensa och covid-19)**

2024-2025 hur blir denna säsong?

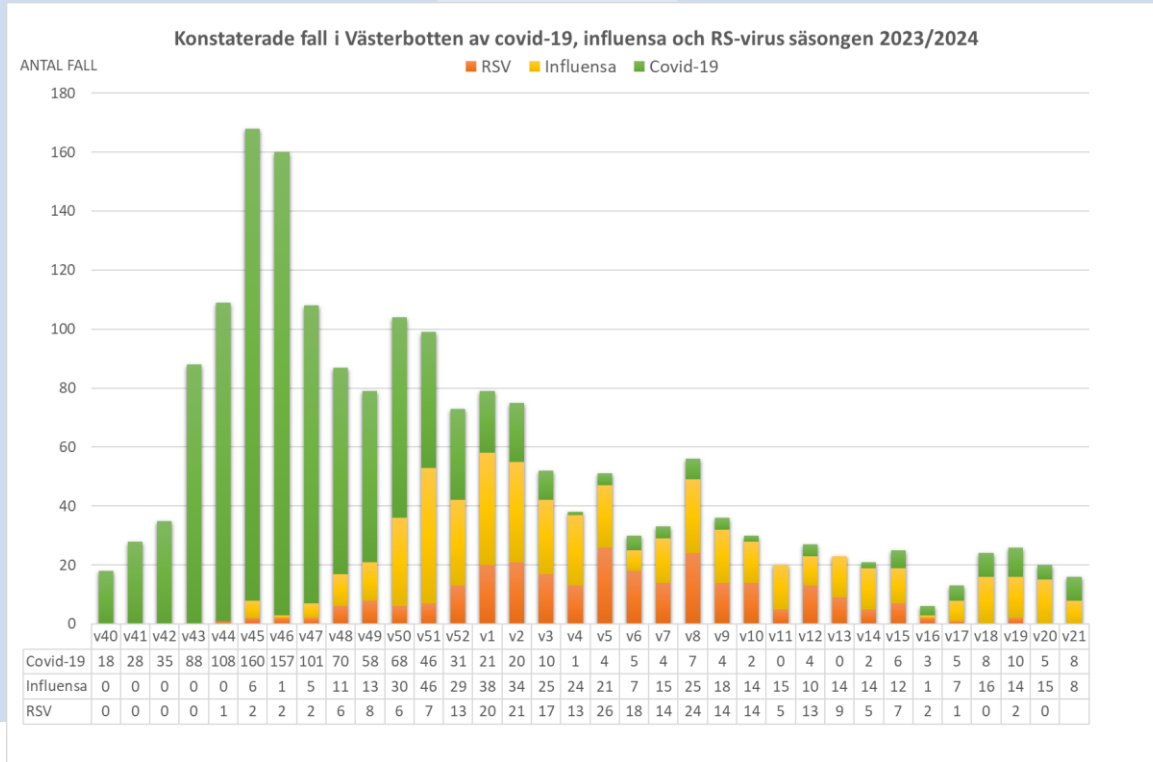
En ökning av covid-19 fall sen några veckor tillbaka

I linje med förra säsongen

Blir det en tidig topp för influensa som föregående säsonger?

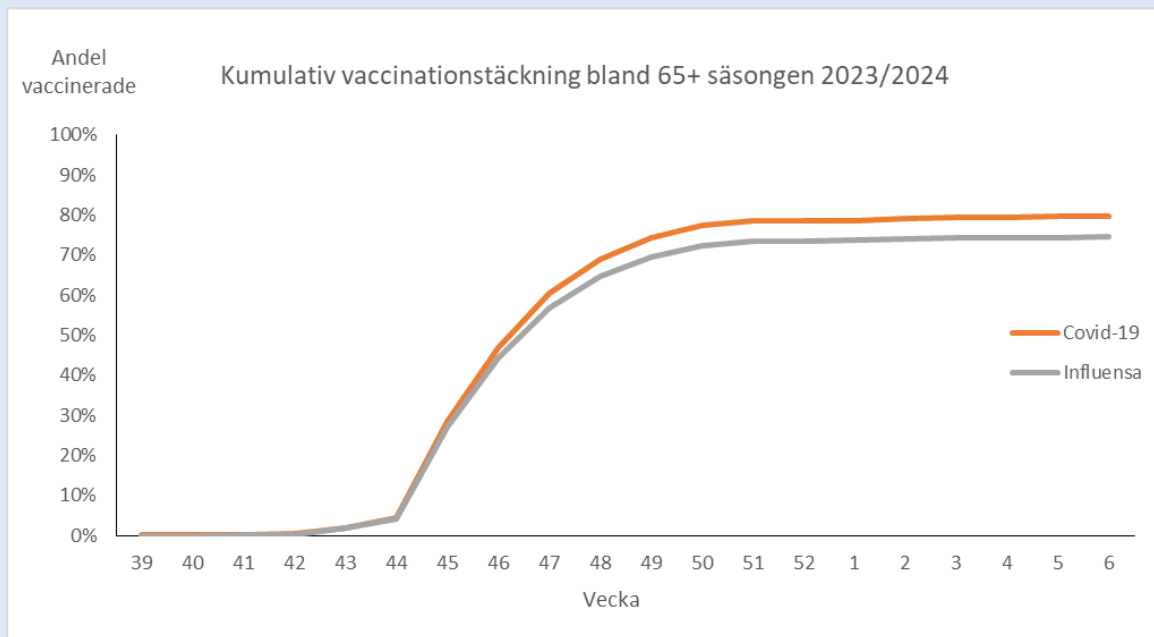
När toppar covid-19?

Luftvägsvirusepidemierna överlappar

- RSV, Covid-19 och influensa
- Jämförbar provtagning
- Överlappar helt/delvis
- Kommer detta mönster att bestå?

Samvaccination 2023-2024. Hur gick det?

- 75 % mot influensa
- 80 % mot covid-19

Samvaccination

Samvaccination underlättar både för vården och målgrupper för vaccination

En hög vaccinationstäckning uppnåddes

Covid-19 vaccinationen 2023-2024 startade för sent, därför tidigarelagd denna säsong

Årshjul covid-19

På hösten

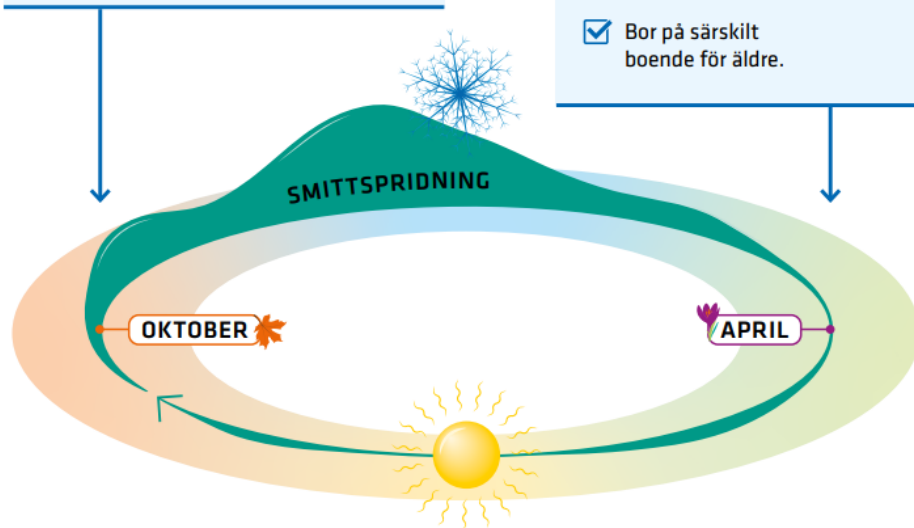
Vaccinera dig mot **influenza** och **covid-19** om du tillhör någon av följande grupper:

- 65 år och äldre.
- Medicinsk riskgrupp.

På våren

Vaccinera dig mot **covid-19** om du tillhör någon av följande grupper:

- 80 år och äldre.
- Har dagliga omsorgsinsatser i hemmet.
- Bor på särskilt boende för äldre.

Vaccin i höst

Influensavaccin

Vanligt: Vaxigrip tetra

Förstärkt: Efluelda tetra (65+ på säbo)

Covidvaccin

Comirnaty JN.1

I USA Comirnaty KP.2

Liten skillnad, betraktas som utbytbara

Nuvaxovid ej tillgängligt under hösten

Bimervax JN.1 kommer under hösten

Bimervax

Proteinbaserat subenhetsvaccin

Skvalenbaserat adjuvans (SQBA)

Riktat mot RBD delen av spikeproteinet (Receptor Binding Domain)

EMA godkänt mars 2023

Uppdaterat vaccin mot JN.1 kommer under hösten

Endast booster – ej grundvaccination

6 månaders intervall till tidigare covid vaccination

>31 års ålder

Fohm rek 1v intervall till andra vaccin

Pneumokockvaccination

Oförändrad rekommendation

Hög risk – Pneumovax (MSD) vart 5e år

Mycket hög risk – **Prevenar20** (Appexnar) + ibland också pneumovax

Nytt vaccin på gång PCV21 – V116 (MSD)

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 27122055HSLF
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

**Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd
om vaccination i enlighet med det särskilda
vaccinationsprogrammet för personer som ingår i
riskgrupper;**

**HSLF-FS
2022:55**

Utkom från trycket
den 20 oktober 2022

1 december 2022

Vaccination mot pneumokockinfektion

Riskgrupper som ska erbjudas vaccination

3 § Vaccination mot pneumokockinfektion ska erbjudas:

1. Personer som är 2 år eller äldre och som har någon av följande sjukdomar eller tillstånd
 - kronisk hjärtsjukdom,
 - kronisk lungsjukdom,
 - andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion,
 - kronisk leversjukdom,
 - kronisk njursvikt,
 - diabetes mellitus,
 - bristande mjältfunktion eller saknar mjälte,
 - cystisk fibros,
 - likvorläckage eller barriärskada till följd av kirurgi eller trauma mot skallen,
 - cochleaimplantat,
 - nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling, eller
 - organtransplantation.
2. Personer det år de fyller 75 år.

Rekommendation om pneumokockvaccination till personer med ökad risk för allvarlig sjukdom

Gratis från 1/11 -2021

➔ **Alla personer över 65 år samt till barn över två år och vuxna med vissa sjukdomar/tillstånd som medför ökad risk för pneumokocksjukdom:**

- kronisk hjärtsjukdom
- kronisk lungsjukdom, nedsatt lungfunktion
- andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion eller försämrad hostkraft med sekretstagnation, t.ex. vissa kroniska neurologiska sjukdomar eller extrem fetma med BMI>40
- kronisk leversjukdom
- kronisk njursvikt
- diabetes mellitus,
- personer med alkohol- eller narkotikaberoende
- rökare
- svetsare utsatta för toxisk rök.
- Personer som haft invasiv pneumokocksjukdom

Rekommendation till vuxna och barn över två år med ökad risk
Vaccination med (PPV23) Pneumovax®.

➔ **Revaccination med PPV23**

Personer i riskgrupp inklusive de som är 65 år och äldre, som tidigare vaccinerats med PPV23, rekommenderas revaccination när det gått mer än 5 år sedan föregående vaccination.

Grupper med **mycket hög risk** för allvarlig pneumokocksjukdom;

- Aspleni eller hypospleni
 - Splenektomerade personer, tillstånd som medför bristande mjältfunktion (inkluderande hemoglobinopati) och planerad splenektomi
- Likvorläckage eller barriärskada till följd av kirurgi eller trauma mot skallen
- Nedsatt immunförsvar
 - Personer som har genomgått stamcells-, benmärgs- eller organtransplantation. Personer med hematologisk cancer, sickelcellsanemi och lungcancer. Vissa andra personer med nedsatt immunförsvar pga. sjukdom eller behandling som efter en individuell bedömning anses ha en mycket hög risk för allvarlig pneumokocksjukdom.
- Cochleaimplantat
- Nefrotiskt syndrom
- Cystisk fibros

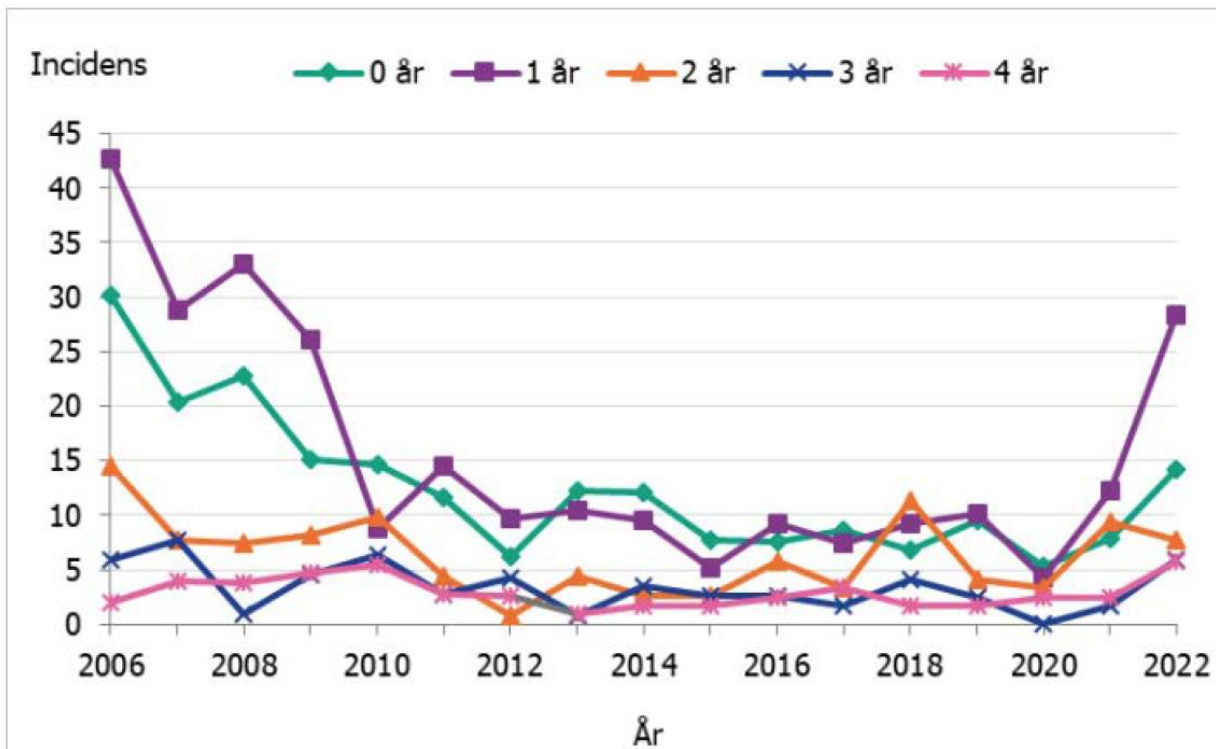
För Hematologisk stamcellstransplantation ta kontakt med Infektionskliniken för samråd

Vaccinationsschema för personer 18 år och äldre med **mycket hög risk** för allvarlig pneumokocksjukdom

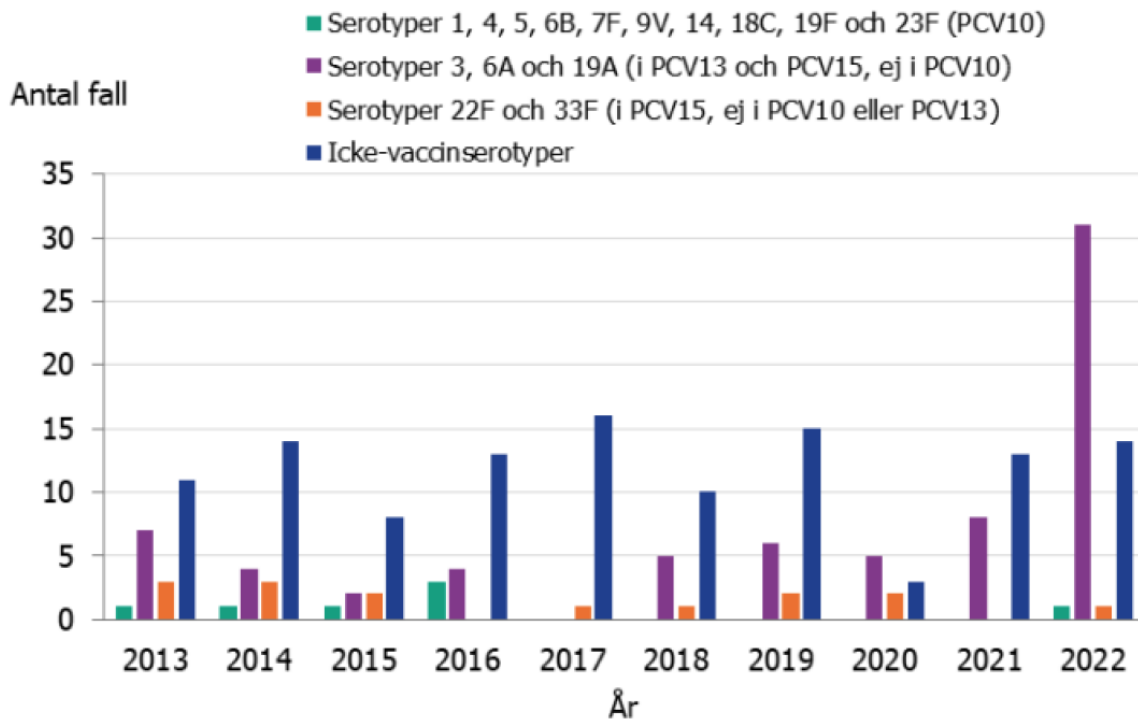
Vaccinationsstatus	Vaccinationsschema
Inte vaccinerad med pneumokockvaccin	En dos PCV20 (a)
Tidigare vaccinerad med PCV13 och/eller PPV23	En dos PCV20 tidigast 1 år efter den senaste dosen

a) För personer med aspleni, hypospleni eller likvorläckage rekommenderas en dos PCV20 följt av en dos PPV23 minst 2 månader efter PCV20-dosen

INCIDENS (FALL PER 100 000 INVÅNARE) AV INVASIV PNEUMOKOCKINFEKTION PER ÅLDERSGRUPP 2006–2022

SEROTYPSFÖRDELNING BLAND BARN UNDER TVÅ ÅR

Tack för oss!